

خیلواکی

استقلال

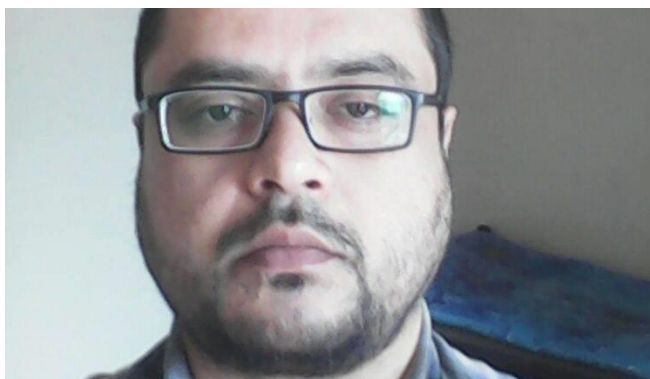
www.esteqaal.net

۲۶ اپریل، ۲۰۲۵

مرحوم مصطفی عمرزی

در ویکی پیدیا، چه خبر ها؟

۲۷ فروری، ۲۰۲۱

وب سایت «ویکی پیدیا» که در واقع نتیجه ی تلاش دست اندرکاران تجارت پورنوگرافی ست، با همین شگفتی و با همان خاصیت پورنوگرافی نیز نشرات دارد. با چند معیار ساده ای که برای آن انتخاب کرده اند، دسترسی به افکار تمام انواع آدم ها در آن میسر است. این وب سایت با چندین زبانه بودن، مخاطبان زیاد دارد. وارد کردن مدام اطلاعات در آن- درست یا نادرست، سیاسی، تبلیغاتی، فرهنگی و اجتماعی- به گونه ای که انکشاف یابد، همیشه جا می گذارد تا در آن مطالبی را اپدیت کرد که قسمت دارند یا باید نوآوری شوند.

شهرت «ویکی پیدیا» در افغانستان با شهرت مطالب فارسی آن، گره خورده است. دست اندرکاران بخش فارسی آن را عموماً ایرانی ها تشکیل می دهند. چون پیشبرد پروژه های مدام فرهنگی، هزینه دارد، مشی دولت ایران در آن محسوس است. در برابر جنبه ی ایرانی آن، سهم دری و پشتوی ما بسیار ناچیز می باشد. چنانی که معمول شده، ما در کمتر عرصه ای متعادل استیم.

وقتگذرانی یا وقت‌گُشی در شبکه‌های اجتماعی ما، آدرس‌های موثر و تاثیرگذار را از نظر می‌اندازند؛ هرچند با در اختیار قرار دادن محتوای وب سایت‌ها در آن‌ها به تعداد مخاطب، افزوده می‌شود، اما در برابر شمار میلیونی افغان‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی، حساب دارند، شما وب سایت‌ها یا آدرس‌های مجازی ما خیلی ناچیز است.

با نوشتن این مقاله، همچنان تیغ انتقاد را متوجه ارگان‌های دولتی می‌کنم. اگر پیرامون مرکز را لحاظ نکنیم، مجموعه‌ای که در وزارت اطلاعات و فرهنگ، استخدام شده‌اند و میلیون‌ها افغانی، مصارف آنان را در بر می‌گیرند، نه فقط در حد کمترین کار فرهنگی، حیثیت ندارند، بل با ساختارهای ائتلافی، دشواری‌های زیادی را به وجود آورده‌اند. مثال زده‌ام که در سال ۱۳۹۷ش، چاپ و انتشار کتاب توهین‌آمیز و زشت «ما همه افغان نیستیم!»، به دلیل تبانی یا همکاری‌های علنی افرادی با صاحبان و ناشران آن کتاب زشت، مجوز داده‌اند که بر اساس ساختارهای ائتلافی استخدام می‌شوند و این روند، ادامه دارد.

ویکی‌پدیای فارسی شبیه عرصه‌های دیگر آن (فارسیسم) سراپا ناقل و ناشر جعلیات و دروغ‌هاست. دست‌اندرکاران مجوس/فارس آن که منطقه‌ای ما را در دایره‌ی فارسیسم، تحلیل می‌کنند، از پشت عینک آن، برای ما جزئیات نیز می‌نویسند. شرکای آنان را کسانی تشکیل می‌دهند که در افغانستان، در عرصه‌ی فرهنگ و رسانه، خود را معلوم الحال ساخته‌اند. آوردن بعضی جزئیات، چنانی که در حد خانه و خانواده مطرح شود، در حدی نیستند که یک بیگانه دائماً بتواند از آن‌ها استفاده کند.

در عجایب و غرایب دنیای مجازی فارسی، مطالعات یک طرفه، ستمی، تنظیمی و مبنی بر علایق بعضی اقلیت‌های فارس زده، با جزئیاتی دیده می‌شود که اگر سوا از آثار منتشر شده‌ی مغرضانه ملاحظه کنیم، نشانی‌های چاپی زیادی ندارند. عموماً به دلیل بازگشت به ساختارهای طبیعی افغانستان و احیای قدرت افغانی، افغان‌ستیزی‌های حاد مقطعه‌یی و زیر سلطه‌ی خارجی، رونما می‌شوند.

از اواخر سال ۱۳۹۹ تا کنون که شرایط سیاسی، موافق حال افغان‌ستیزان نیست، رویکرد منفی آنان نیز تغییر یافته است. بیشتر ترجیح می‌دهند با بلندنگه داشتن سطح آلوده‌گی‌های مجازی، از عوارضی برکنار بمانند که از خطاب مستقیم، متوجه‌شان می‌شود. ذهنیت‌سازی‌های منفی، وسایل ارباب و تحریف حقایق، به این دلیل نیز کاهش نمی‌یابند.

متأسفانه عدم تجربه ی افغان های به اصطلاح تکنوکرات از شرایط عینی پس از هفت ثور، آنان را بار ها در دام تنظیمی ها انداخته تا با هراس از بزرگ نمایی های آنان، با دست باز عمل نکنند.

ادامه ی شراکت فارسی افغان ستیزی که در دنیای مجازی، به هم پیوسته گی ها می رسد، منفی بافی در مورد افغانستان را به سطح بالا، نگه داشته است. چون حفظ و افزایش آن وابسته به هزینه های زیاد است، زمینه هایی چون «ویکی پدیا»، همیشه مورد استفاده می باشند.

برای کسانی که هراس دارند و یا هم غافل اند، خوانش دایم منفی بافی ها و زشتی های فارس زده، آسان نیست. حتی برای کسانی امثال من که آنان را به خاطر تنقید و روشنگری، ملاحظه می کنند، وقت گیر است؛ اما نبود موضع گیری و پاسخ دهی، به طول آن ها می افزاید. نگه داشتن حجم بزرگ منفی بافی ها حتی اگر منطبق به واقعیت ها هم نباشند، جلو چشم را می گیرند. ما با درک وجدانی، مفت و مجانی، همیشه در خدمت حاضر بوده ایم و اسناد آن از نوع همین نوشته ها، زیاد استند. با این حال، جلوگیری منوط به کار فرهنگی نیست. با تحول سیاسی بیست سال قبل، افغانستان- جزو محور دیپلوماسی بین المللی قرار می گیرد و با اعتباری که یافته، می تواند بر مواردی اعتراض کند که در دایره ی روابط بین المللی، موقفش در برابر کشور هایی را محرز می سازد که با آن ها روابط رسمی دارد.

در زمینه ی فساد که در عرصه ی مجازی، راه انداخته، افزون بر نهاد های فرهنگی، وزارت خارجه ی افغانستان، مسوول است. بار ها مشاهده کرده ایم چه گونه دستگاه دیپلوماسی ایران از طریق وزارت خارجه ی آن کشور در برابر مواردی حتی خصمانه اختیار موضع کرده که فی نفسه هیچ ربطی به آنان ندارد. بار ها بر سر نام «خلیج عربی» که حوزه ی کاملاً عربی ست، دعوا راه می اندازند که باید به نام عنصر فارس، رسمی باشد.

ما با تهاجم فرهنگی ایرانی، آشنا هستیم. در حالی که یک نوع آن تا تهدید تمامیت ارضی ما وجود دارد، طرف رسمی آن یا دولت افغانستان است که متأسفانه به دلیل سطح بالای آلوده گی های سیاسی(ساختار ائتلافی) هیچ نوع موضع انتقادی اختیار نمی کند تا حداقل جلو نفاق و شقاقی گرفته شود که جامعه ی ما را بر اساس اقوام و زبان ها از هویت ملی، جدا می کنند. بنا بر این، کنار رفتن از زیر چتر هویت ملی، تحریک و تشویق به محور هایی ست که هرکدام با جاذبه ی واحد های سیاسی همسایه، اتباع را به اضافه ی منافع و خاک می پذیرند.

پافشاری های دایم و اکثراً غیر منطقی به خاطر حجم بزرگ اطلاعات نادرستی نیز هستند که در فضای مجازی، پخش می کنند. در مورد «ویکی پدیا»، هرچه زودتر باید تیمی از نهاد های فرهنگی دولت، تشکیل شود تا با جاگزینی و تصحیح مطالب غلطی که از سوی فارس زده گان پخش می شوند، جلو انتشار و تعمیم اطلاعاتی گرفته شود که از سهولت های مجانی و مجازی خارجی، سوء استفاده می کنند. دوماً وزارت خارجه ی افغانستان رسماً و جداً از طریق ادارات مربوط و یا هم تشکیلات نو، موازی به تسجیل نام های سیاسی افغانی، تبادل نظر کند. بر این گونه هم حیثیت ما حفظ می شود و هم به اعتبار آدرس هایی افزوده می شود که اگر بخواهند از طریق رجوع انبوه مردم (مخاطب) کسب درآمد کنند، اطلاعات درست و غیر سیاسی آنان، به آن می افزاید.

با وجود شهرت «ویکی پدیا»، این حقیقت هم وجود دارد که ورود سهل به آن و بارگذاری اطلاعات کم کیفیت یا بی کیفیت، رجوع به آن به نام مآخذ را چند درجه نزول داده است. همزمانی مطالبی که در مورد یکتا، اما با چند محتوا در «ویکی پدیا» بارگذاری می شوند، منگنه ی انتخاب را به وجود می آورند.

← → ↻ fa.wikipedia.org/wiki/پشتون%E2%80%8Cسازی

به سامانه وارد نشده‌اید بحث مشارکت‌ها ایجاد حساب کاربری ورود

مقاله بحث ویرایش نمایش تاریخچه جستجو در ویکی‌پدیا

ویکی‌پدیا
دانشنامهٔ آزاد

صفحهٔ اصلی
رویدادهای کنونی
مقالهٔ تصادفی
کمک مالی
همکاری
تصویرات اخیر
ویکی‌نویس شوید!
راه‌ها
نقاس با ویکی‌پدیا
نسخه‌برداری
ایجاد کتاب
دریافت به‌صورت PDF
نسخهٔ قابل چاپ
ابزارها
پیوندها به این صفحه
تصویرات مرتبط
بارگذاری پرونده
صفحه‌های ویژه
پیوند پایدار
اطلاعات صفحه
آبم ویکی‌داده
یادکرد پیوند این مقاله
به زبان‌های دیگر

پشتون‌سازی
از ویکی‌پدیا، دانشنامهٔ آزاد

در بی‌طرفی این مقاله اختلاف نظر وجود دارد. گفتگوی مربوطه ممکن است در صفحهٔ بحث یافت شود. لطفاً تا پایان حل مناقشه این برجسب را برنزدارید. (اوت ۲۰۱۹)

پشتون‌سازی به اقدامات و تلاش‌های گفته می‌شود که سیاستمداران و حاکمان پشتون (اوغان) برای تحمیل هویت افغانی و پشتونی و حذف هویت فارسی و خراسانی از سرزمین افغانستان کنونی (خراسان اصل) انجام می‌دهد.

محتویات [بهن]

- ۱ روش‌ها
- ۱.۱ برهم زدن ترکیب جمعیتی
- ۱.۲ یخستامه‌های دولتی.
- ۱.۳ در بلخ
- ۲ در انحصار درآوردن پست‌های دولتی
- ۲.۱ راهکارهای قوم‌گرایانه
- ۲.۱.۱ مطالب قابل
- ۳ تحمیل هویت افغان بر دیگر اقوام
- ۴ پیوند به بیرون
- ۵ بی‌نوشت‌ها
- ۶ منابع

روش‌ها [ویرایش]

پشتون شدن مردم غیر پشتون ممکن است هنگامی صورت بگیرد که مردم غیرپشتون در مناطق پشتون‌نشین ساکن شوند و با زبان و فرهنگ پشتون آمیخته گردند.^[۱] مثلاً بسیاری از اقوام ترک تبار که در قرن هشتم و نهم میلادی در کوه‌های هندوکش ساکن شدند در جمعیت پشتون آن منطقه ادغام شدند.^[۲]

پشتون‌ها
ریشه‌شناسی * پشتون‌والی
زبان * ادبیات * فرهنگ
قبیله‌ها * پراکندگی
دودمان‌ها (هونکی * دودمان لودی * دزایی)
پاکستان * پشتونخوا
پشتونستان * پشتونخوا
پشتون‌سازی پشتون‌ستیزی

در تصویری که از «ویکی پیدیا» گرفته ام، نمونه ای به چشم می خورد که فارس زده گی آن آشکار است. نویسنده یا نویسندگان با آن چه نوشته اند، جای شک نمی گذارند که بی طرف نیستند. چنین منفی بافی ها با ادبیات فارس زده، رجوع به ستم ملی ایرانی- فارسی را تداعی می کند که با خلای بزرگ عدم مشروعیت سیاسی و تاریخی، با اصرار همیشه گی، در شیار هایی می گردد که در منطقه ی ما به لحاظ هویت و زبان، وجود دارند. در نخست با بزرگ ساختن آن ها، وانمود می کند که معضلات وجود دارند و بعد با استراتژی نفوذ در آن ها، پیرامونش را تحریف می کنند.

با آن چه مثال آورده ام (تصویر) نیازی به توضیحات بیشتر نیست. در برابر چنین جریانی، تعاملات سیاسی رسمی باید صورت گیرند. ما قربانی برداشت هایی نیز هستیم که به نام آزادی بیان یا رسانه، مجوز می دهند بدون لحاظ اثرات و تبعات منفی آن ها، اولویت های خود که توجه بر امنیت، رفاه، عمران، انکشاف اقتصادی و فرهنگی می باشند را با هرج و مرجی تعویض کنیم که به فاصله های ما می افزایند.

خبر های زیادی در «ویکی پیدیا»، به خصوص در بخش فارسی آن، بارگذاری شده اند که اکثراً به زیان ما هستند. عمده ی آن ها تحریف هویت ملی/ سیاسی ماست. بسیاری از مشاهیر افغان را برای آن که در جامعه ی ما فاصله ایجاد کنند، با قید «افغانستانی»، مشخص ساخته اند. دنبال کردن این غرض، روی خط نفاق، استوار است. توجه بر پارچه پارچه کردن ملت ما، با چند نامه ساختن هویت ملی/ سیاسی، دنبال می شود. در حالی که با ورود به مرحله ی پذیرش تمام اقوام ملت افغان، مشارکت سیاسی را افزایش داده ایم، تلاش های مذبوحانه جریان دارند تا با ایجاد چند ملیت بودند به جای اقوام، ذهنیت های فرار از مرکز(افغانیت) را نگه دارند. این سیاست، اگر هم نتواند تمامیت ارضی افغانستان را تهدید کند، ستون های پنجم ایجاد کرده تا با نفوذ به سیستم و توان ایجاد مانور، موضع ما را در قبال همسایه گان مغرض، ضعیف کند. یک نمونه اش بازی های پیچیده ای اند که باعث می شوند سرمایه گذاری روی مهار آب های ما با تنش ها و تحریکات به همراه باشند. با در اختیار گرفتن یک بخش مهم جامعه ی افغانی که حزبی و ایدیالوژیک شده، آن را علیه منافع ملی کشور، تحریک می کنند. استدلال یک فارس زده ی افغانستان به نام ایرانی و حوزه ی اشتراکات فرهنگی، هیچ معنای دیگری ندارد.

اگر در ویکی پیدیای فارسی، پشتون ستیزی می کنند، همه در دایره ی منافع ایرانی، لحاظ می شود. طرف های وابسته به آنان که در چهل سال پسین، غیر طبیعی و غیر ملی رشد یافته اند، برای حفظ انحصارات و استفاده های کلان مادی، همیشه نیازمند بازی با کارت خارجی استند. بنا بر این، توجیهات در دایره ی به اصطلاح اشتراکات فرهنگی، منافع نامشروع شان را تامین می کنند.

شرح تصویر:

یک نمونه ی تبلیغات خصمانه علیه پشتون ها؛ هرچند مخاطب آن خاص است، اما پشتون ستیزی در فارسیسم، شبیه اسلام ستیزی ست. اگر بخواهند اسلام را تضعیف کنند، آن را به نام عرب، انجام می دهند. اگر بخواهند افغانستان را تضعیف کنند، آن را به نام پشتون انجام می دهند. مترادف قرار دادن هویت ملی افغان و هویت قومی پشتون، یکی از همان نیرنگ هاست.

پایان